TOÀ ÁN NHÂN DÂN **KHU VỰC 4 – NGHỆ AN**	**CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 02/2025/QĐST-VDS	*Nghệ An, ngày 31 tháng 7 năm 2025*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/việc yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 4 – NGHỆ AN

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

***Thẩm phán – Chủ tọa phiên họp*:** Ông Trần Ngọc Hà

***Thư ký phiên họp*:** Bà Vũ Hoàng Phương – Thư ký Tòa án nhân dân Khu vực 4 - Nghệ An.

***Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Khu vực 4 – Nghệ An tham gia phiên họp*:** Bà Vũ Thị Thùy Trang – Kiểm sát viên.

Ngày 31 tháng 7 năm 2025, Tòa án nhân dân Khu vực 4 – Nghệ An mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 03/2025/TLST-VDS ngày 23 tháng 5 năm 2025 về việc " Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 05/2025/QĐST-VDS ngày 16 tháng 7 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- Người yêu cầu: Chị Hồ Thị Minh N, sinh năm 1982; có đơn xin vắng mặt.

Nơi cư trú: Thôn HL, xã QL (xã QH cũ), tỉnh Nghệ An.

- Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với: Anh Hoàng Quốc T, sinh ngày 27/7/2006; nơi cư trú: Thôn HL, xã QL (xã QH cũ), tỉnh Nghệ An; vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 28/4/2025, quá trình tham gia tố tụng và tại phiên họp người yêu cầu chị Hồ Thị Minh N trình bày: Chị là mẹ của anh Hoàng Quốc T, sinh ngày 27/7-2006. Từ khi sinh ra chị đã thấy anh T chậm

phát triển hơn so với những đứa trẻ bình thường như chậm đi, chậm nói, chậm nhận biết, nhưng gia đình chủ quan không đưa cháu đi khám khi đó. Đến năm 3 tuổi anh Đức vẫn chưa biết đi, chưa biết nói nên gia đình đã đưa đi khám ở các bệnh viện tuyến trên thì phát hiện anh T bị bệnh chậm phát triển tâm thần kèm theo hội chứng tăng động giảm chú ý. Sau đó có đưa anh T đi điều trị ở nhiều nơi thì anh T có phát triển hơn và đã biết đi, biết nói. Nhưng hành động của anh T không bình thường, khi thì nói rất nhiều, rồi kèm theo cả đập phá đồ đạc nhưng có khi thì cả ngày không nói. Gia đình cũng đã cho anh T đi học lớp hòa nhập, theo các bạn cho biết, đưa đi chữa bệnh theo phương pháp dân gian hay khoa học hiện đại nhưng không có kết quả gì. Hiện nay anh T vẫn không có tiến triển gì về khả năng nhận biết, thậm chí công tác vệ sinh cá nhân nhiều khi phải có người phục vụ, nếu đi ra ngoài mà không có người giám sát thì không biết đường về. Chị N có yêu cầu Giám định tại bệnh việc tâm thần Trung ương thì kết quả cho thấy anh T bị mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi. Nay chị N yêu cầu Tòa án tuyên bố anh T bị mất năng lực hành vi dân sự và chỉ định chị N là người giám hộ cho anh T, chị đồng ý và sẽ thực hiện quyền, nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại Điều 57, 58, 59 BLDS 2015.

Kết quả giám định: Căn cứ vào kết luận giám định pháp y tâm thần theo yêu cầu số 22/KLGDDTYC ngày 11 tháng 4 năm 2025 của Phân Viện pháp y tâm thần Bắc Miền Trung - Viện pháp y tâm thần trung ương đã kết luận "Anh Hoàng Quốc T bị bệnh Chậm phát triển tâm thần nặng với tật chứng về tác phòng đáng kể đòi hỏi theo dõi và điều trị; theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 (ICD 10), có mã bệnh là: F72.1. Tại thời điểm đã nêu, anh Hoàng Quốc T mất khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi".

Kết quả xác minh tại trưởng thôn HL, xã QL: Anh Hoàng Quốc T bị bệnh mất khả năng nhận thức từ nhỏ, gia đình cũng đã đưa chữa trị nhưng không có kết quả gì. Hiện nay đang ở với mẹ là chị Hồ Thị Minh N, mọi công tác vệ sinh cá nhân vẫn phải có người giám sát theo dõi, phục vụ.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Khu vực 4 - Nghệ An phát biểu ý kiến:

Việc tuân theo pháp luật trong tố tụng dân sự: Trong quá trình Tòa án giải quyết cũng như tại phiên họp, Thẩm phán đã thực hiện đúng, đầy đủ quy định tại Điều 369, thư ký đã thực hiện đúng, đầy đủ quy định tại Điều 51 của Bộ luật tố tụng dân sự. Từ khi thụ lý đơn yêu cầu, người yêu cầu đã thực hiện đúng, đầy đủ

quyền và nghĩa vụ của mình quy định tại Điều 70 của Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015.

Về nội dung việc yêu cầu giải quyết: Viện kiểm sát đề nghị chấp nhận yêu cầu của chị Hồ Thị Minh N về việc yêu cầu tuyên bố anh Hoàng Quốc T mất năng lực hành vi dân sự, chị Hồ Thị Minh N là người giám hộ của anh Hoàng Quốc T.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân Khu vực 4 – Nghệ An nhận định:

[1]. Về thẩm quyền giải quyết:

Chị Hồ Thị Minh N có đơn yêu cầu tuyên bố anh Hoàng Quốc T, sinh ngày 27/7/2006 mất năng lực hành vi dân sự. Theo đơn yêu cầu và các tài liệu, chứng cứ kèm theo thì chị Hồ Thị Minh N là mẹ của anh Hoàng Quốc T. Do đó, căn cứ vào Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015, Điều 376, Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự thì chị Hồ Thị Minh N là người yêu cầu có quyền yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Hoàng Quốc T mất năng lực hành vi dân sự. Mặt khác, chị Hồ Thị Minh N và anh Hoàng Quốc T đều có nơi cư trú tại thôn Thôn HL, xã QL (xã QH cũ), tỉnh Nghệ An, nên Tòa án nhân dân khu vực 4 – Nghệ An thụ lý giải quyết là đúng thẩm quyền theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm c khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng Dân sự.

[2]. Về yêu cầu của các đương sự:

[2.1] Xét yêu cầu của chị Hồ Thị Minh N yêu cầu tuyên bố anh Hoàng Quốc T mất năng lực hành vi dân sự.

Căn cứ kết quả xác minh và căn cứ Kết luận giám định pháp y tâm thần theo yêu cầu số 23/KLGĐTYC ngày 11/4/2025; Văn bản ghi nhận quá trình giám định pháp y tâm thần theo yêu cầu số 23/BBGNQTGĐ ngày 11/4/2025 của Phân viện pháp y tâm thần Bắc miền Trung – Viện pháp y tâm thần trung ương có nội dung: "Anh Hoàng Quốc T bị bệnh Chậm phát triển tâm thần nặng với tật chứng về tác phòng đáng kể đòi hỏi theo dõi và điều trị; theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 (ICD 10), có mã bệnh là: F72.1. Tại thời điểm đã nêu, anh Hoàng Quốc T mất khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi".

Nên theo quy định tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự 2015 có căn cứ xác

định anh Hoàng Quốc T mất năng lực hành vi dân sự.

[3] Về lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm: Chị Hồ Thị Minh N phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

1. Căn cứ tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm c khoản 2 Điều 39; Điều 149; các Điều 371, 372, 376, 377 và 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015; Căn cứ khoản 1 Điều 22, Điều 46, Điều 47, Điều 51, Điều 53, Điều 57, Điều 58, Điều 59 Bộ luật dân sự năm 2015; Căn cứ Điều 36, Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội.

2. Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của chị Hồ Thị Minh N.

2.1. Tuyên bố anh Hoàng Quốc T, sinh ngày 27/7/2006, nơi cư trú: Thôn HL, xã QL (xã QH cũ), tỉnh Nghệ An mất năng lực hành vi dân sự.

3. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự:

Chị Hồ Thị Minh N phải chịu 300.000đ (Ba trăm nghìn đồng) lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm, được khấu trừ vào số tiền 300.000đ tạm ứng lệ phí chị N đã nộp theo Biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số 0001764 ngày 22/5/2025 của Chi cục thi hành án dân sự huyện Quỳnh Lưu nay là Phòng Thi hành án dân sự Khu vực 4 – Nghệ An.

4. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu có mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Trường hợp người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày quyết đinh được thông báo, niêm yết.

Viện kiểm sát nhân dân Khu vực 4 – Nghệ An được quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Nghệ An được quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:
- Đương sự;
- VKSND Khu vực 4
- UBND xã Quỳnh Lưu;

THẨM PHÁN

- TAND tỉnh Nghệ An;
- Cơ quan THADS tỉnh Nghệ An;
- Lưu HS-VP;

Trần Ngọc Hà